

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 416/2561

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 145, ป.อ. มาตรา 29, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/1, ป.อ. มาตรา 75, ป.อ. มาตรา 78, พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 142

ย่อ / หลักกฎหมาย

พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ... ห้ามมิให้ศาลส่งกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้..." และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ แต่ไม่มีเงินชำระค่าปรับ ให้นำบทบัญญัติมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม" จากบทบัญญัติดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ ไม่ให้มีการกักขังแทนค่าปรับ คงให้ส่งไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเท่านั้น ซึ่งเป็นบทบัญญัติเฉพาะและเป็นข้อยกเว้น ป.อ. มาตรา 29 ที่ให้กักขังแทนค่าปรับ หรือยึดทรัพย์สิน आयัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินเพื่อใช้ค่าปรับ ซึ่งเป็นบททั่วไปเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพ และวิธีปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้สามารถที่จะดำเนินชีวิตต่อไปได้และกลับคืนสู่สังคมในสภาพที่ดีขึ้น เมื่อการบังคับคดีตามคำพิพากษาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเสร็จสิ้น โดยจะเห็นได้จากวรรคสองแห่งมาตรา 145 ดังกล่าว ที่ให้นำมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่ง ป.อ. มาใช้โดยอนุโลมเท่านั้น มิได้กล่าวถึงมาตรา 29 แห่ง ป.อ. แต่ประการใด โจทก์ไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ออกหมายยึดทรัพย์สินหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยใช้ค่าปรับตามคำพิพากษาในกรณีที่จำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา 29 วรรคหนึ่ง (ประชุมใหญ่ครั้งที่ 11/2560)

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสอง ลงโทษปรับน้อยกว่าโทษขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 100/1 วรรคสอง และลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 จำคุก 2 ปี และปรับ 100,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 1 ปี และปรับ 50,000 บาท อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 142 (1) เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา ชั้นต่ำ 1 ปี 6 เดือน ชั้นสูง 2 ปี นับแต่วันมีคำพิพากษา หักวันที่จำเลยถูกควบคุมตัวในสถานพินิจออกจากระยะเวลาดังกล่าว หากจำเลยอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์แล้วยังเหลือระยะเวลาฝึกและอบรมเท่าใดให้ส่งจำเลยไปจำคุกในเรือนจำ หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับให้ส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา แทนค่าปรับ 250 วัน ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธี

พิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 ริมเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์
ของกลางที่เหลือจากการตรวจพิสูจน์ โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ออกหมายบังคับคดีเพื่อให้
เจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยแทนค่าปรับ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า กรณีเด็ก
หรือเยาวชนต้องโทษปรับห้ามมิให้ศาลกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ส่งตัวไปฝึกอบรม
แทน กรณีจึงไม่มีการกักขังแทนค่าปรับหรือยึดทรัพย์สินชำระค่าปรับ ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติ
ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 จึงไม่
อาจออกหมายบังคับคดีหรือตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ ยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค
9 แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและ
ครอบครัววินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เพียงประการเดียวว่า โจทก์มีอำนาจ
ยื่นคำร้องขอให้ศาลยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยแทนค่าปรับเนื่องจากจำเลยไม่ชำระค่าปรับ
ภายใน 30 วัน ได้หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดี
เยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีเด็กหรือเยาวชนต้อง
โทษปรับ... ห้ามมิให้ศาลส่งกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมเพื่อ
ฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้..." และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้อง
โทษปรับ แต่ไม่มีเงินชำระค่าปรับ ให้นำบทบัญญัติมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3
แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม" จากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากรณี
เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับไม่ห้ามมิให้มีการกักขังแทนค่าปรับคงให้ส่งไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเท่านั้น
ซึ่งเป็นบทบัญญัติเฉพาะและเป็นข้อยกเว้นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 ที่ให้กักขังแทน
ค่าปรับหรือยึดทรัพย์สินอายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินเพื่อใช้ค่าปรับซึ่งเป็นบททั่วไปเพื่อเป็นการ
คุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพและวิธีปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้สามารถที่จะดำเนินชีวิตต่อไปได้และ
กลับคืนสู่สังคมในสภาพที่ดีขึ้น เมื่อการบังคับคดีตามคำพิพากษาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเสร็จสิ้น
โดยจะเห็นได้จากวรรคสองแห่งมาตรา 145 ดังกล่าว ที่ให้นำมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา
30/3 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้โดยอนุโลมเท่านั้น มิได้กล่าวถึงมาตรา 29 แห่ง
ประมวลกฎหมายอาญาแต่ประการใด ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่จึงเห็นว่า โจทก์ไม่มีอำนาจ
ยื่นคำร้องขอให้ออกหมายยึดทรัพย์สินหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9
พิพากษานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน อุบัตยฎีกา
ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 416/2561 พนักงานอัยการคดีเยาวชน
และครอบครัวจังหวัดนครราชสีมาโจทก์นายสุรศักดิ์ สามะจำเลย ป.อ. ม. 29
พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ม. 145
วรรคหนึ่งพ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553
มาตรา 145 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ... ห้ามมิให้ศาลส่งกักขัง
เด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้..."
และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ แต่ไม่มีเงินชำระค่าปรับ ให้นำ
บทบัญญัติมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับ
โดยอนุโลม" จากบทบัญญัตินี้ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ ไม่ห้ามมิให้
มีการกักขังแทนค่าปรับ คงให้ส่งไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเท่านั้น ซึ่งเป็นบทบัญญัติเฉพาะและเป็น
ข้อยกเว้น ป.อ. มาตรา 29 ที่ให้กักขังแทนค่าปรับ หรือยึดทรัพย์สิน อายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สิน
เพื่อใช้ค่าปรับ ซึ่งเป็นบททั่วไปเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพ และวิธีปฏิบัติต่อเด็กและ

เยาวชนให้สามารถที่จะดำเนินชีวิตต่อไปได้และกลับคืนสู่สังคมในสภาพที่ดีขึ้น เมื่อการบังคับคดีตามคำพิพากษาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเสร็จสิ้น โดยจะเห็นได้จากวรรคสองแห่งมาตรา 145 ดังกล่าว ที่ให้นำมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่ง ป.อ. มาใช้โดยอนุโลมเท่านั้น มิได้กล่าวถึงมาตรา 29 แห่ง ป.อ. แต่ประการใด โจทก์ไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ออกหมายยึดทรัพย์สินหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยใช้ค่าปรับตามคำพิพากษาในกรณีที่จำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา 29 วรรคหนึ่ง (ประชุมใหญ่ครั้งที่ 11/2560)คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสอง ลงโทษปรับน้อยกว่าโทษขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 100/1 วรรคสอง และลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 จำคุก 2 ปี และปรับ 100,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 1 ปี และปรับ 50,000 บาท อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 142 (1) เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา ขั้นต่ำ 1 ปี 6 เดือน ขั้นสูง 2 ปี นับแต่วันมีคำพิพากษา หักวันที่จำเลยถูกควบคุมตัวในสถานพินิจออกจากกระยะเวลาดังกล่าว หากจำเลยอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์แล้วยังเหลือระยะเวลาฝึกและอบรมเท่าใดให้ส่งจำเลยไปจำคุกในเรือนจำ หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับให้ส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา แทนค่าปรับ 250 วัน ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 ริมเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ของกลางที่เหลือจากการตรวจพิสูจน์ โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ออกหมายบังคับคดีเพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยแทนค่าปรับ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า กรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับห้ามมิให้ศาลกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ส่งตัวไปฝึกอบรมแทน กรณีจึงไม่มีการกักขังแทนค่าปรับหรือยึดทรัพย์สินชำระค่าปรับ ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 จึงไม่อาจออกหมายบังคับคดีหรือตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ ยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว พิจารณายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เพียงประการเดียวว่า โจทก์มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยแทนค่าปรับเนื่องจากจำเลยไม่ชำระค่าปรับภายใน 30 วัน ได้หรือไม่ เห็นว่าพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ... ห้ามมิให้ศาลส่งกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้..." และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ แต่ไม่มีเงินชำระค่าปรับให้นำบทบัญญัติมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม" จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับไม่ให้มีการกักขังแทนค่าปรับคงให้ส่งไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเท่านั้น ซึ่งเป็นบทบัญญัติเฉพาะและเป็นข้อยกเว้นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 ที่ให้กักขังแทนค่าปรับหรือยึดทรัพย์สินอายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินเพื่อใช้ค่าปรับซึ่งเป็นบททั่วไปเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพและ

วิธีปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้สามารถที่จะดำเนินชีวิตต่อไปได้และกลับคืนสู่สังคมในสภาพที่ดีขึ้น เมื่อการบังคับคดีตามคำพิพากษาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเสร็จสิ้นโดยจะเห็นได้จากวรรคสองแห่ง มาตรา 145 ดังกล่าว ที่ให้นำมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่ง ประมวลกฎหมายอาญามาใช้โดยอนุโลมเท่านั้น มิได้กล่าวถึงมาตรา 29 แห่ง ประมวลกฎหมายอาญาแต่ประการใด ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่จึงเห็นว่า โจทก์ไม่มีอำนาจ ยื่นคำร้องขอให้ออกหมายยึดทรัพย์สินหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน(กิริติ กาญจนรินทร์-พิศล พิรุณ-ชัยยุทธ ศรีจำนงค์)ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนราธิวาส - นางสาวสิริณี กำแพงแก้วศาลอุทธรณ์ภาค 9 - นายอำนวย โอภาพันธ์แหล่งที่มาของผู้ช่วย ผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกหมายเลขคดีดำศาลฎีกายขอ.55/2559หมายเลขคดีดำศาลชั้นต้น อ130/2558หมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นอ129/2558หมายเหตุคำพิพากษา: คดีสืบเนื่องจาก ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสอง ลงโทษปรับน้อยกว่าโทษขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับ ความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 100/1 วรรคสอง และลด มาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 จำคุก 2 ปี และปรับ 100,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 1 ปี และปรับ 50,000 บาท อาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 142 (1) เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา ขั้นต่ำ 1 ปี 6 เดือน ขั้นสูง 2 ปี นับแต่วันมีคำพิพากษา หักวันที่ จำเลยถูกควบคุมตัวในสถานพินิจออกจากกระยะเวลาดังกล่าว หากจำเลยอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์ แล้วยังเหลือระยะเวลาดีกและอบรมเท่าใดให้ส่งจำเลยไปจำคุกในเรือนจำ หากจำเลยไม่ชำระ ค่าปรับให้ส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัด สงขลา แทนค่าปรับ 250 วัน ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดี เยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 ริมเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ของกลางที่เหลือ จากการตรวจพิสูจน์ โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ออกหมายบังคับคดีเพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรือ อายัดทรัพย์สินของจำเลยแทนค่าปรับ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า กรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับห้าม มิให้ศาลกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ส่งตัวไปฝึกอบรมแทน กรณีจึงไม่มีการกักขังแทน ค่าปรับหรือยึดทรัพย์สินชำระค่าปรับ ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธี พิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 จึงไม่อาจออกหมายบังคับคดีหรือตั้ง เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ ยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 แผนกคดีเยาวชนและ ครอบครัว พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า มีปัญหาต้อง วินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เพียงประการเดียวว่า โจทก์มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลยึดหรืออายัด ทรัพย์สินของจำเลยแทนค่าปรับเนื่องจากจำเลยไม่ชำระค่าปรับภายใน 30 วัน ได้หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ... ห้ามมิให้ศาลส่งกักขัง เด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้..." และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ แต่ไม่มีเงินชำระค่าปรับ ให้นำ

บทบัญญัติมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ โดยอนุโลม" จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับไม่ให้มีการ กักขังแทนค่าปรับคงให้ส่งไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเท่านั้น ซึ่งเป็นบทบัญญัติเฉพาะและเป็น ข้อยกเว้นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 ที่ให้กักขังแทนค่าปรับหรือยึดทรัพย์สินอายัด สิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินเพื่อใช้ค่าปรับซึ่งเป็นบททั่วไปเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพและ วิธีปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้สามารถที่จะดำเนินชีวิตต่อไปได้และกลับคืนสู่สังคมในสภาพที่ดีขึ้น เมื่อการบังคับคดีตามคำพิพากษาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเสร็จสิ้นโดยจะเห็นได้จากวรรคสองแห่ง มาตรา 145 ดังกล่าว ที่ให้นำมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่ง ประมวลกฎหมายอาญามาใช้โดยอนุโลมเท่านั้น มิได้กล่าวถึงมาตรา 29 แห่ง ประมวลกฎหมายอาญาแต่ประการใด ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่จึงเห็นว่า โจทก์ไม่มีอำนาจ ยื่นคำร้องขอให้ออกหมายยึดทรัพย์สินหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ดูฉบับย่อฎีกา ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 416/2561พนักงานอัยการคดีเยาวชน และครอบครัวจังหวัดนครราชสีมาโจทก์นายสุรศักดิ์ สามะจำเลย ป.อ. ม. 29

พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ม. 145 วรรคหนึ่งพ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ... ห้ามมิให้ศาลส่งกักขัง เด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้..." และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ แต่ไม่มีเงินชำระค่าปรับ ให้นำ บทบัญญัติมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับ โดยอนุโลม" จากบทบัญญัติดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ ไม่ให้มีการ กักขังแทนค่าปรับ คงให้ส่งไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเท่านั้น ซึ่งเป็นบทบัญญัติเฉพาะและเป็น ข้อยกเว้น ป.อ. มาตรา 29 ที่ให้กักขังแทนค่าปรับ หรือยึดทรัพย์สิน อายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สิน เพื่อใช้ค่าปรับ ซึ่งเป็นบททั่วไปเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพ และวิธีปฏิบัติต่อเด็กและ เยาวชนให้สามารถที่จะดำเนินชีวิตต่อไปได้และกลับคืนสู่สังคมในสภาพที่ดีขึ้น เมื่อการบังคับคดี ตามคำพิพากษาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเสร็จสิ้น โดยจะเห็นได้จากวรรคสองแห่งมาตรา 145 ดังกล่าว ที่ให้นำมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่ง ป.อ. มาใช้โดยอนุโลมเท่านั้น มิได้กล่าวถึงมาตรา 29 แห่ง ป.อ. แต่ประการใด โจทก์ไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ออกหมายยึด ทรัพย์สินหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยใช้ค่าปรับตามคำพิพากษาในกรณีที่จำเลยเป็นเด็กหรือ เยาวชนกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา 29 วรรคหนึ่ง (ประชุมใหญ่ครั้งที่ 11/2560)คดีสืบ เนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสอง ลงโทษปรับน้อยกว่าโทษขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 100/1 วรรคสอง และลด มาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 จำคุก 2 ปี และปรับ 100,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 1 ปี และปรับ 50,000 บาท อาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 142 (1) เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก

และเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา ขั้นต่ำ 1 ปี 6 เดือน ขั้นสูง 2 ปี นับแต่วันมีคำพิพากษา หักวันที่จำเลยถูกควบคุมตัวในสถานพินิจออกจากกระยะเวลาดังกล่าว หากจำเลยอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์แล้วยังเหลือระยะเวลาฝึกและอบรมเท่าใดให้ส่งจำเลยไปจำคุกในเรือนจำ หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับให้ส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา แทนค่าปรับ 250 วัน ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 ริมเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ของกลางที่เหลือจากการตรวจพิสูจน์ โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ออกหมายบังคับคดีเพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยแทนค่าปรับ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า กรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับห้ามมิให้ศาลกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ส่งตัวไปฝึกอบรมแทน กรณีจึงไม่มีการกักขังแทนค่าปรับหรือยึดทรัพย์สินชำระค่าปรับ ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 จึงไม่อาจออกหมายบังคับคดีหรือตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ ยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เพียงประการเดียวว่า โจทก์มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยแทนค่าปรับเนื่องจากจำเลยไม่ชำระค่าปรับภายใน 30 วัน ได้หรือไม่ เห็นว่าพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 145 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในกรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ... ห้ามมิให้ศาลสั่งกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้..." และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับ แต่ไม่มีเงินชำระค่าปรับ ให้นำบทบัญญัติมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม" จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากรณีเด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับไม่ห้ามการกักขังแทนค่าปรับคงให้ส่งไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเท่านั้น ซึ่งเป็นบทบัญญัติเฉพาะและเป็นข้อยกเว้นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 ที่ให้กักขังแทนค่าปรับหรือยึดทรัพย์สินอายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินเพื่อใช้ค่าปรับซึ่งเป็นบททั่วไปเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพและวิธีปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้สามารถที่จะดำเนินชีวิตต่อไปได้และกลับคืนสู่สังคมในสภาพที่ดีขึ้นเมื่อการบังคับคดีตามคำพิพากษาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเสร็จสิ้นโดยจะเห็นได้จากวรรคสองแห่งมาตรา 145 ดังกล่าว ที่ให้นำมาตรา 30/1 มาตรา 30/2 และมาตรา 30/3 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้โดยอนุโลมเท่านั้น มิได้กล่าวถึงมาตรา 29 แห่งประมวลกฎหมายอาญาแต่ประการใด ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่จึงเห็นว่า โจทก์ไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ออกหมายยึดทรัพย์สินหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

กิริติ กาญจนรินทร์ · พิศล พิรุณ · ชัยยุทธ ศรีจ่านงค์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/416/2561>